

No 1586

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

Υπόθεση Έ Έ ΚΛΠ

κατά της Ελλάδας

(Προσφυγή υπ'αρ. 48380/07)

Απόφαση

Στρασβούργο 18 Φεβρουαρίου 2010

Η απόφαση αυτή θα γίνει οριστική υπό τους όρους που ορίζονται στο άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να επέλθουν μερικές αλλαγές στην μορφή.

No 1586

Στην υπόθεση **Ē Ē** και λοιποί κατά της Ελλάδας

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα) που συνεδρίασε με την ακόλουθη σύνθεση:

Κα Nina VAJIC Πρόεδρο

Και τους δικαστές

Κο Χρήστο ΡΟΖΑΚΗ

Κο Khanlar Hajiyev

Κο Dean Spielman

Sverre Erik Jebens

Κο Giorgio Malinverni

Κο Γεώργιο Νικολάου

Και τον κο Soren Nielsen *Αναπληρωτή Γραμματέα του Τμήματος*

Αφού συσκέφθηκε σε συμβούλιο στις 28 Ιανουαρίου 2010

Εξέδωσε την παρούσα απόφαση, που υιοθετήθηκε την ίδια ημερομηνία :

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από προσφυγή που κατέθεσαν κατά της Ελληνικής Κυβέρνησης (αρ.προσφυγής 48380/07) οι υπήκοοι του Κράτους αυτού, κκ **Ē ĄĒĒ Ē**

(«οι προεφεύγοντες»), οι οποίοι προσέφυγαν στο Δικαστήριο στις 18 Οκτωβρίου 2007 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης Προστασίας των Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («Η Σύμβαση»).

No 1586

2. Οι προσφεύγοντες εκπροσωπούνται από την κα Παπαρρηγοπούλου, Δικηγόρο Μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Η Ελληνική Κυβέρνηση («Η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους εκπροσώπους του οργάνου της, τους κους Σ.Σπυρόπουλο, Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και τον κο Ι.Μπακόπουλο, δικαστικό αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 31 Μαρτίου 2009, η Πρόεδρος του Πρώτου Τμήματος αποφάσισε να κοινοποιήσει τις αιτιάσεις σχετικά με την άρνηση της διοίκησης να συμμορφωθεί με την απόφαση υπ'αρ. 323/2007 του Διοικητικού Πρωτοδικείου του Πειραιά (άρθρα 6 § 1 και 13 της Σύμβασης), στην Κυβέρνηση. Σύμφωνα με το άρθρο 29 § 3 της Σύμβασης, αποφασίστηκε επίσης ότι το Τμήμα θα αποφασίσει συγχρόνως επί του παραδεκτού και επί της ουσίας.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

I. ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

4. Οι προσφεύγοντες γεννήθηκαν αντίστοιχα το 1949, 1948, 1951, 1945, 1941, 1953, 1976 και 1978 και διαμένουν στην Αθήνα.

A. Το πλαίσιο της διαφοράς

5. Οι προσφεύγοντες είναι κύριοι εξ αδιαιρέτου ενός οικοπέδου 210 τ.μ. που βρίσκεται στον Δήμο Μοσχάτου, στην περιοχή της Αττικής.

6. Το 1987, με την απόφαση υπ'αρ. 31/1987, το Δημοτικό Συμβούλιο του Μοσχάτου τροποποίησε το ρυμοτομικό σχέδιο της περιοχής όπου βρισκόταν το οικόπεδο των προσφευγόντων, το οποίο χαρακτήρισε ως «χώρο πρασίνου» και ως «ζώνη άθλησης και αναψυχής». Η απόφαση αυτή επικυρώθηκε το 1994, με νέα απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Μοσχάτου (απόφαση αρ. 109/1994) και στη συνέχεια εγκρίθηκε με απόφαση του Δημάρχου Μοσχάτου με ημερομηνία 26 Σεπτεμβρίου 1994 (απ. υπ'αρ. 377/1994), η οποία δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ΦΕΚ της 13^{ης} Οκτωβρίου 1994. Η απόφαση υπ'αρ. 109/1994 δημοσιεύθηκε εκ νέου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 15 Μαρτίου 1999. Εντωμεταξύ, στις 26 Φεβρουαρίου 1997, οι προσφεύγοντες είχαν στείλει στο Δήμο Μοσχάτου εξώδικη δήλωση ζητώντας την ανάκληση των επίδικων μέτρων, η οποία απορρίφθηκε στις 26 Μαρτίου 1997 (απόφαση υπ'αρ. 1953/1997).

No 1586

B. Η πρώτη δίκη των προσφευγόντων

7. Στις 26 Φεβρουαρίου 1999, οι προσφεύγοντες προσέφυγαν στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών ζητώντας την ακύρωση των αποφάσεων υπ'αρ. 31/1987 και 109/1994 του Δημοτικού Συμβουλίου του Μοσχάτου, καθώς και την ανάκληση των επίδικων μέτρων. Η διαδικασία αυτή έλαβε τέλος στις 24 Σεπτεμβρίου 2003, με την απόφαση υπ'αρ. 2598/2003 του Συμβουλίου της Επικρατείας, που απέρριψε τα αιτήματα των προσφευγόντων.

Γ. Η δεύτερη δίκη των προσφευγόντων

8. Στις 4 Ιουνίου 2004, οι προσφεύγοντες απευθύνανε στο Δήμο Μοσχάτου αίτημα τροποποίησης του ισχύοντος ρυμοτομικού σχεδίου ώστε να αρθεί το βάρος που είχε επιβληθεί στην ιδιοκτησία τους. Ο δήμος δεν έδωσε απάντηση.

9. Στις 11 Οκτωβρίου 2004, οι προσφεύγοντες προσέφυγαν στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Πειραιά με αίτηση ακυρώσεως της σιωπηρής άρνησης της Διοίκησης να άρει τα πολεοδομικά μέτρα που βάρυναν το ακίνητο.

10. Στις 28 Φεβρουαρίου 2007, το Δικαστήριο διαπίστωσε, ότι για μεγάλο χρονικό διάστημα, η διοίκηση δεν είχε λάβει κανένα μέτρο για την πραγματοποίηση του έργου το οποίο προβλεπόταν από την τροποποίηση του επίδικου ρυμοτομικού σχεδίου. Ως εκ τούτου, έκανε δεκτή την προσφυγή και διέταξε την Διοίκηση να τροποποιήσει το ρυμοτομικό σχέδιο της συνοικίας ώστε να επιτραπεί η απελευθέρωση του επίδικου οικοπέδου (απόφαση υπ'αρ. 323/2007). Από τον φάκελο προκύπτει ότι η απόφαση αυτή δεν αποτέλεσε αντικείμενο καμίας προσφυγής. Επομένως έγινε οριστική.

Δ. Μεταγενέστερες εξελίξεις

11. Στις 24 Μαΐου 2007, οι προσφεύγοντες ζήτησαν από το Δημαρχείο Μοσχάτου να άρει τα επίδικα μέτρα, σύμφωνα με την απόφαση αρ.323/2007 του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά.

12. Με επιστολή της 11^{ης} Ιουλίου 2007, το Δημαρχείου ενημέρωσε τους προσφεύγοντες ότι με την απόφαση υπ'αρ. 127/2007, αποφάσισε να απαλλοτριώσει εκ νέου το επίδικο οικόπεδο.

No 1586

13. Στις 12 Σεπτεμβρίου 2007, οι προσφεύγοντες προσέφυγαν κατά την απόφαση αυτής ενώπιον του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής, που απέρριψε την προσφυγή τους, στις 22 Οκτωβρίου 2007 (απόφαση υπ'αρ. 38054/2007). Στις 13 Δεκεμβρίου 2007, οι προσφεύγοντες πέτυχαν την ακύρωση μέσω της διοικητικής οδού της απόφασης υπ'αρ. 127/2007.

14. Στις 17 Απριλίου 2008, ο Δήμος ανακάλεσε την απαλλοτρίωση του οικοπέδου των προσφευγόντων, αλλά χαρακτήρισε εκ νέου το οικόπεδο ως χώρο πρασίνου και διέταξε νέα απαλλοτρίωση (απόφαση υπ'αρ. 81/2008). Η απόφαση αυτή κατά της οποίας οι προσφεύγοντες κάνανε ένσταση η οποία δεν ευδοκίμησε, εγκρίθηκε από τον Υπουργό Δημοσίων Έργων και δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 19 Ιουνίου 2009. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσε η Κυβέρνηση, προβλέφθηκε μια πίστωση στον προϋπολογισμό του Δήμου του 2008 για την αποζημίωση των ιδιοκτητών των οποίων η ιδιοκτησία απαλλοτριώθηκε.

II. ΤΟ ΟΙΚΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ Η ΕΘΝΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

15. Το άρθρο 95 § 5 του Συντάγματος προβλέπει ότι :

« Η Διοίκηση υποχρεούται να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει».

16. Στις 14 Νοεμβρίου 2002 τέθηκε σε ισχύ ο νόμος υπ'αρ. 3068/2002 *περί συμμόρφωσης της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις* (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αρ.274/2002). Ο νόμος αυτός προβλέπει μεταξύ άλλων ότι η διοίκηση υποχρεούται να συμμορφώνεται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εκτελέσει τις αποφάσεις αυτές (άρθρο 1). Ο νόμος προβλέπει την δημιουργία τριμελών Συμβουλίων που συστήνονται στα πλαίσια των Ανωτάτων Ελληνικών Δικαστηρίων (Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, Άρειο Πάγο, Συμβούλιο της Επικρατείας, Ελεγκτικό Συνέδριο), με αποστολή να ελέγχουν την καλή εκτέλεση από πλευράς Διοίκησης των αποφάσεων αντίστοιχα των δικαστηρίων τους, μέσα σε προθεσμία που δεν μπορεί να υπερβεί τους τρεις μήνες (εξαιρετικά η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί μία μόνον φορά). Τα Συμβούλια μπορούν να ορίσουν έναν Δικαστικό για να βοηθήσει την Διοίκηση προτείνοντάς της, μεταξύ άλλων, τα κατάλληλα μέτρα για να συμμορφωθεί προς μια απόφαση. Εάν η Διοίκηση δεν εκτελέσει μια απόφαση στην προθεσμία που της έχει τάξει το

No 1586

Συμβούλιο της επιβάλλονται ποινές, που μπορεί να ανανεωθούν όσο αυτή δεν συμμορφώνεται (άρθρο 3). Επίσης, μπορεί να επιβληθούν διοικητικά μέτρα κατά των οργάνων της Διοίκησης που ευθύνονται για την μη εκτέλεση (άρθρο 5). Οι διατάξεις του νόμου 3068/2002 εφαρμόζονται στις αποφάσεις που εκδίδονται αφότου τέθηκε σε ισχύ (άρθρο 6).

17. Η εφαρμογή του νόμου αυτού άρχισε στις 19 Φεβρουαρίου 2004, όταν τέθηκε σε ισχύ το Προεδρικό Διάταγμα υπ'αρ. 61/2004 που προέβλεπε τον τρόπο εκτέλεσής του. Έκτοτε, το Τριμελές Συμβούλιο του Συμβουλίου Επικρατείας εξέδωσε αποφάσεις στις οποίες διαπίστωνε ότι, μετά την προσφυγή σε αυτό, η Διοίκηση συμμορφώθηκε προς τις δικαστικές αποφάσεις που επικαλέστηκαν οι ενδιαφερόμενοι (αποφ. 29/2005, 30/2005, 45/2005 και 63/2006). Εξέδωσε επίσης μία απόφαση με την οποία, μετά από άρνηση της διοίκησης να συμμορφωθεί σε δικαστική απόφαση που επικαλέστηκε ο ενδιαφερόμενος, ανάγκασε την διοίκηση να καταβάλει το ποσό των 20.000 € και κάλεσε τον αρμόδιο υπουργό να πάρει πειθαρχικά μέτρα κατά των οργάνων της Διοίκησης που ευθυνόντουσαν για την μη εκτέλεση (απόφαση υπ'αρ. 48/2005).

18. Εφαρμόζονται επίσης οι ακόλουθες διατάξεις του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα:

Άρθρο 104

«Για πράξεις και παραλείψεις των οργάνων του Δημοσίου, που ανάγονται σε έννομες σχέσεις του ιδιωτικού Δικαίου ή σχετικές με την ιδιωτική του περιουσία, το Δημόσιο ευθύνεται κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα για τα Νομικά πρόσωπα.»

Άρθρο 105

«Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του Δημοσίου κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος. Μαζί με το Δημόσιο ευθύνεται εις ολόκληρον και το υπαίτιο πρόσωπο, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων για την ευθύνη των υπουργών.»

Άρθρο 106

«Οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων εφαρμόζονται και για την ευθύνη των Δήμων, των κοινοτήτων ή των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία τους.»

No 1586

19. Το άρθρο 105 του ΕισΝΑΚ καθιερώνει την έννοια της ειδικής ζημιογόνου πράξης δημοσίου δικαίου θεσπίζοντας της εξωσυμβατική ευθύνη του Δημοσίου. Η ευθύνη αυτή προκύπτει από παράνομες πράξεις ή παραλείψεις που προκαλέσανε υλική ή ηθική ζημία στον διοικούμενο. Οι σχετικές πράξεις μπορεί να είναι όχι μόνο νομικές πράξεις, αλλά επίσης υλικές πράξεις της διοίκησης, συμπεριλαμβανομένων κατ'αρχήν μη εκτελεστών πράξεων (Κυριακόπουλος, Σχόλιο του Αστικού Κώδικα, άρθρο 105 ΕισΝΑΚ, αρ.23, Φίλιος Δίκαιο των Συμβάσεων, ειδικό μέρος, τόμος 6, αδικοπρακτική ευθύνη 1977, παρ. 48 Β 112, Ε.Σπηλιωτόπουλος, *Διοικητικό Δίκαιο*, Τρίτη έκδοση, παρ. 217).

20. Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Νόμου 1868/1989, η αγωγή προς αποζημίωση ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων είναι μια προσφυγή ανεξάρτητη από την αίτηση ακύρωσης ή κάθε άλλη προσφυγή κατά διοικητικής πράξης ή παράλειψης από την οποία προκύπτει η ενδεχόμενη υποχρέωση της διοίκησης. Επομένως μπορεί να ασκηθεί κατά τρόπο αυτόνομο κατ'επιλογήν του ενδιαφερομένου. Εφόσον η παράνομη φύση της πράξης ή της παράλειψης είναι μια από τις προϋποθέσεις του παραδεκτού της αγωγής προς αποζημίωση, το διοικητικό δικαστήριο που έχει επιληφθεί μιας τέτοιας αγωγής εξετάζει επίσης την νομιμότητα της επίδικης διοικητικής πράξης ή της παράλειψης, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή δεν έχει κριθεί με ισχύ δεδικασμένου στα πλαίσια μιας άλλης δίκης.

21. Υπάρχει μια πλούσια νομολογία των εθνικών δικαστηρίων σχετικά με την αγωγή προς αποζημίωση. Σύμφωνα με τη νομολογία αυτή, εάν ένα οικόπεδο που προορίζεται για την κατασκευή έργου δημοσίας ωφελείας παραμένει δεσμευμένο για μακρύ χρονικό διάστημα χωρίς η διοίκηση να προβεί στην επίσημη απαλλοτρίωσή του με καταβολή αποζημίωσης, ο ιδιοκτήτης μπορεί να ζητήσει την αποδέσμευση του αγαθού του, καθώς και αποζημίωση για την ζημία που έχει υποστεί (βλ. π.χ. Διοικητικό Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, απόφαση 2839/1991). Επίσης, αν η διοίκηση δεσμεύσει ένα οικόπεδο πάνω από ένα εύλογο χρονικό διάστημα, ο ιδιοκτήτης που θίγεται μπορεί να ζητήσει αποζημίωση για την ζημία που υπέστη εξαιτίας της παράνομης δέσμευσης του αγαθού του και της στέρησης της χρήσης του (βλ. π.χ. Διοικητικό Πρωτοδικείο Καλαμάτας, απόφαση υπ'αρ. 104/2003). Τέλος, αν η Διοίκηση καταλαμβάνει παράνομα ένα οικόπεδο, ο ιδιοκτήτης μπορεί να ζητήσει εκτός από την απόδοσή αυτού, αποζημίωση επειδή στερήθηκε την χρήση του οικοπέδου του (βλ.π.χ. Πολυμελές Πρωτοδικείο Ρόδου, απόφαση υπ'αρ. 35/2004).

No 1586

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

I. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

22. Οι προσφεύγοντες παραπονούνται για την άρνηση των Εθνικών Αρχών να συμμορφωθούν προς τη απόφαση υπ'αρ. 323/2007 του Διοικητικού Πρωτοδικείου του Πειραιά. Επικαλούνται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, το οποίο στα επίμαχα σημεία του αναφέρει τα εξής :

« Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικάως, ... εντός λογικής προθεσμίας υπό ... δικαστηρίου, ... το οποίον θα αποφασίση ... επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως ... »

A. Ως προς το παραδεκτό

23. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει πρώτον ότι οι προσφεύγοντες δεν εξαντλήσανε τα εθνικά ένδικα μέσα, αφού δεν προσέφυγαν στο αρμόδιο Συμβούλιο του Συμβουλίου Επικρατείας με βάση το Νόμο 3068/2002 (βλ. ανωτέρω παρ.16) για να παραπονεθούν για την ισχυριζόμενη άρνηση της Διοίκησης να συμμορφωθεί προς την απόφαση υπ'αρ. 323/2007 του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά. Υποστηρίζει ότι χάρις στο νέο αυτό νόμο που θεσπίζει μια σαφή, προσβάσιμη και απολύτως αποτελεσματική προσφυγή, οι προσφεύγοντες θα μπορούσαν να είχαν πετύχει την εκτέλεση της προαναφερθείσας απόφασης, ή αν όχι την εκτέλεση της απόφασης, θα μπορούσαν να είχαν πετύχει αποζημίωση. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι προσφεύγοντες θα μπορούσαν επίσης να ζητήσουν την πειθαρχική ή ποινική τιμωρία των οργάνων της Διοίκησης που ευθύνονται για την μη εκτέλεση της απόφασης από την οποία αντλούν τις αξιώσεις τους.

24. Οι προσφεύγοντες καταρρίπτουν τις απόψεις αυτές.

25. Το Δικαστήριο είχε ήδη την ευκαιρία να επιληφθεί της εν λόγω ένστασης της Κυβέρνησης σε υποθέσεις στις οποίες προτάθηκε ο ίδιος τύπος αιτίασης (βλ. μεταξύ πολλών άλλων, *Κανελλόπουλος κατά Ελλάδα*, αρ. 11325/06, §§ 20-21, 21 Φεβρουαρίου 2008, *Παναγιώτης Γκίκας και Γιώργος Γκίκας κατά Ελλάδα*, αρ. 26914/07, §§ 30-31, 2 Απριλίου 2007). Δεν βλέπει λόγους για τους οποίους θα πρέπει να αποστασιοποιηθεί από τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε στις ανωτέρω υποθέσεις. Θα πρέπει λοιπόν να απορριφθεί η σχετική ένσταση.

No 1586

26. Το Δικαστήριο διαπιστώνει εξάλλου ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης. Σημειώνει επίσης ότι δεν αντίκειται σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Θα πρέπει λοιπόν να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

27. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η Διοίκηση συμμορφώθηκε πλήρως και χωρίς καθυστέρηση με την απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου. Η απόφαση για έναρξη νέας διαδικασίας απαλλοτρίωσης δεν είναι αντίθετη προς την διαπίστωση αυτή και δεν αποδεικνύει ουδόλως την θέληση της διοίκησης να αγνοήσει την δικαστική απόφαση. Η επιβολή νέου βάρους σε μία ιδιοκτησία από μια απόφαση η οποία συγχρόνως αίρει ένα προηγούμενο βάρος γίνεται δεκτή από τη νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων υπό ορισμένες προϋποθέσεις οι οποίες πληρούνταν στη περίπτωση των προσφευγόντων (σοβαρή πρόθεση και ικανότητα της διοίκησης να φέρει εις πέρας μια διαδικασία απαλλοτρίωσης σε περίπτωση ανάγκης για την θέση σε εφαρμογή του ρυμοτομικού σχεδίου), αφού επιπλέον είχε ήδη προβλεφθεί στον προϋπολογισμό του Δήμου αποζημίωση για τους ιδιοκτήτες των υπό απαλλοτρίωση ακινήτων.

28. Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι στην πραγματικότητα δεν άρθηκε από την Διοίκηση ο χαρακτηρισμός του οικοπέδου τους ως χώρου πρασίνου. Επικρίνουν τον τρόπο με τον οποίο ενήργησε η διοίκηση η οποία, ανακαλώντας την απαλλοτρίωση, αποφάσισε να επιβάλει νέα.

29. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το δικαίωμα πρόσβασης σε Δικαστήριο που εγγύαται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης θα ήταν ουτοπικό αν η εθνική έννομη τάξη ενός Συμβαλλόμενου Κράτους επέτρεπε σε μία οριστική και υποχρεωτική δικαστική απόφαση να μένει ανενεργή εις βάρος ενός μέρους. Η εκτέλεση μιας απόφασης, οποιασδήποτε δικαιοδοσίας, πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της «δίκης» υπό την έννοια του άρθρου 6. Το Δικαστήριο έχει ήδη αναγνωρίσει ότι η πραγματική προστασία του πολίτη και η αποκατάσταση της νομιμότητας συνεπάγονται την υποχρέωση για την διοίκηση να συμμορφώνεται προς μια πρωτοβάθμια απόφαση ή απόφαση που έχει εκδοθεί από το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο (βλ. απόφαση *Hornsby κατά Ελλάδας*, της 19^{ης} Μαρτίου 1997, § 40 και επόμενες, *Recueil des arrest et decisions 1997-II*).

No 1586

Επιπλέον, το Δικαστήριο υπογραμμίζει την ιδιαίτερη σημασία που έχει η εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων στα πλαίσια της διοικητικής διαφοράς (βλ. *Ιερά Μονή Προφήτου Ηλία Θύρας κατά Ελλάδα*, αρ. 32259/02, § 34, 22 Δεκεμβρίου 2005).

30. Στην υπό κρίση υπόθεση το Δικαστήριο σημειώνει ότι στις 28 Φεβρουαρίου 2007, το Διοικητικό Πρωτοδικείο Πειραιά ακύρωσε την άρνηση της Διοίκησης να άρει το βάρος που είχε επιβληθεί στο οικοπέδο των προσφευγόντων και διέταξε την διοίκηση να τροποποιήσει το ρυμοτομικό σχέδιο της συνοικίας ώστε να επιτραπεί η αποδέσμευση του επίδικου οικοπέδου. Στις 17 Απριλίου 2008, ο Δήμος Μοσχάτου ανακάλεσε την απαλλοτρίωση του οικοπέδου των προσφευγόντων αλλά επαναχαρακτήρισε το οικοπέδο ως χώρο πρασίνου και διέταξε μια νέα απαλλοτρίωση. Η απόφαση αυτή δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της 19^{ης} Ιουνίου 2009. Μεσολάβησε λοιπόν χρονικό διάστημα άνω του ενός έτους και ενός μηνός.

31. Ανεξάρτητα από το αν η προθεσμία αυτή μπορεί να θεωρηθεί ως εύλογη (βλ. *mutatis mutandis*, *Γεωργούλης και λοιποί κατά Ελλάδα*, αρ.38752/04, § 24, 21 Ιουνίου 2007), το Δικαστήριο σημειώνει ότι το διάστημα αυτό χρησίμευσε όχι για άρση της ανωτέρω δέσμευσης αλλά για να διευκολύνει τα συμφέροντα της διοίκησης και για να διαταχτεί μια νέα απαλλοτρίωση, πράξεις σε πλήρη αντίθεση με το διατακτικό της απόφασης του διοικητικού πρωτοδικείου.

32. Βέβαια σε έναν τομέα τόσο πολύπλοκο και δύσκολο όπως η χωροταξική διευθέτηση, το Δικαστήριο δέχεται ότι τα Συμβαλλόμενα Κράτη απολαμβάνουν μεγάλο περιθώριο εκτίμησης για να εφαρμόσουν την πολεοδομική τους πολιτική. Τίποτε λοιπόν δεν του επιτρέπει να αποφανθεί ότι η διοίκηση δεν έχει πλέον το δικαίωμα να εξετάσει αν είναι σκόπιμο να απαλλοτριώσει εκ νέου την επίδικη ιδιοκτησία ή να προδικάσει τον παράνομο χαρακτήρα ενός τέτοιου μέτρου (βλ. *mutatis mutandis*, *Κατσαρός κατά Ελλάδα*, αρ. 51473/99, § 44, 6 Ιουνίου 2002, *Κοσμίδης και Κοσμίδου κατά Ελλάδα*, αρ. 32141/04, § 25, 8 Νοεμβρίου 2007).

33. Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση, έχοντας υπόψη την διάρκεια της δέσμευσης της ιδιοκτησίας των προσφευγόντων και τους σαφείς όρους της απόφασης του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η Διοίκηση θα έπρεπε να κάνει το παν προκειμένου να

No 1586

συμμορφωθεί το συντομότερο δυνατόν προς την απόφαση αυτή. Όμως, δεν συνέβη αυτό.

34. Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης αναφορικά με το δικαίωμα των προσφευγόντων για πρόσβαση σε δικαστήριο.

II. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

35. Οι προσφεύγοντες παραπονούνται για την απουσία από το ελληνικό δίκαιο προσφυγής που να τους επιτρέπει να υποχρεώσουν την διοίκηση να συμμορφωθεί προς την απόφαση υπ'αρ. 323/2007 του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά. Επικαλούνται παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης που ορίζει τα εξής :

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη ...Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερίαι παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και άν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων του.»

36. Η Κυβέρνηση αντιτίθεται στην θέση αυτή, υποστηρίζοντας ότι οι προσφεύγοντες δεν είχαν στην προκειμένη περίπτωση «υπερασπίσιμη» αξίωση, υπό την έννοια της ανωτέρω διάταξης. Επικουρικά, η Κυβέρνηση αναφέρεται εκ νέου στην διαδικασία που προβλέπεται από το νόμο 3068/2002 και θεωρεί ότι με τον τρόπο αυτό, οι προσφεύγοντες θα μπορούσαν να είχαν καταγγείλει την επικαλούμενη παραβίαση του άρθρου 6 και να πετύχουν αποκατάσταση.

A. Επί του παραδεκτού

37. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης. Σημειώνει επίσης ότι δεν αντίκειται σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Θα πρέπει λοιπόν να κριθεί παραδεκτή.

No 1586

B. Επί της ουσίας.

38. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι έχει ήδη αποφανθεί σε αιτίαση ίδιου τύπου και στο ίδιο πλαίσιο με την υπό κρίση υπόθεση στις αποφάσεις *Κανελλόπουλος κατά Ελλάδας* (προαναφερθείσα απόφαση, §§ 31-33) και *Παναγιώτης Γκίκας και Γιώργος Γκίκας κατά Ελλάδας* (προαναφερθείσα απόφαση § 44). Δεν βλέπει κανένα λόγο για να αποστασιοποιηθεί από τα συμπεράσματά της και αποφαινεται ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13.

III. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

39. Οι προσφεύγοντες επικαλούνται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης και παραπονούνται για την διάρκεια της διαδικασίας που κινήσανε για να πετύχουν την αποδέσμευση της ιδιοκτησίας τους. Σύμφωνα με αυτούς, η διαδικασία θα έχει διαρκέσει είκοσι χρόνια.

Επί του παραδεκτού

40. Αντίθετα απ'όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, το Δικαστήριο σημειώνει ότι αυτοί κινήσανε δύο διαδικασίες τελείως διαφορετικές: η πρώτη τελείωσε τον Σεπτέμβριο του 2003, με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας υπ'αρ. 2598/2003, η οποία απέρριψε τους ισχυρισμούς των προσφευγόντων. Οι αιτιάσεις που εγείρονται ως προς την διαδικασία αυτή είναι επομένως εκπρόθεσμες. Όσον αφορά την δεύτερη διαδικασία, αυτή ξεκίνησε στις 11 Οκτωβρίου 2004, με την προσφυγή στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Πειραιά και ολοκληρώθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2007, με την απόφαση υπ'αρ. 323/2007 του ίδιου Δικαστηρίου. Διήρκεσε λοιπόν δύο χρόνια και τέσσερις μήνες για ένα βαθμό δικαιοδοσίας. Σύμφωνα με την γνώμη του Δικαστηρίου, η διάρκεια αυτή ακόμα κι αν δεν είναι πολύ σύντομη, δεν θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μη εύλογη. Όσον αφορά τον πρόσθετο χρόνο που έκανε η διοίκηση για να εφαρμόσει την απόφαση υπ'αρ. 323/2007, το Δικαστήριο τον έλαβε υπόψη του στην εξέταση της αιτίας σχετικά με την πρόσβαση σε δικαστήριο. Επομένως δεν συντρέχει λόγος να τον εξετάσει για τις ανάγκες της παρούσας αιτίας.

41. Επομένως προκύπτει ότι η αιτίαση αυτή είναι προδήλως αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 και 4 της Σύμβασης.

No 1586

IV. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΥΠ'ΑΡ.1

42. Οι προσφεύγοντες παραπονούνται για παρέμβαση στο δικαίωμα τους για σεβασμό της περιουσίας τους. Επικαλούνται το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου υπ'αρ. 1 που ορίζει τα εξής :

«Παν φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον δικαιούται σεβασμού της περιουσίας του. Ουδείς δύναται να στερηθή της ιδιοκτησίας αυτού ειμή δια λόγους δημοσίας ωφελείας και υπό τους προβλεπομένους, υπό του νόμου και των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου όρους.

Αι προαναφερόμεναι διατάξεις δεν θίγουνσι το δικαίωμα παντός Κράτους όπως θέση εν ισχύϊ Νόμους ούς ήθελε κρίνει αναγκαίον προς ρύθμισιν της χρήσεως αγαθών συμφώνως προς το δημόσιον συμφέρον ή προς εξασφάλισιν της καταβολής φόρων ή άλλων εισφορών ή προστίμων.»

Επί του παραδεκτού

43. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η αιτίαση των προσφευγόντων υπό το πρίσμα του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου υπ'αρ. 1 μπορεί να αναλυθεί σε δύο σκέλη : το πρώτο αφορά τις παρεμβάσεις στην ιδιοκτησία τους από το 1987 και μέχρι την απόφαση υπ'αρ. 323/2007 του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά που διέταξε την αποδέσμευσή της. Το δεύτερο προκύπτει από το ότι η διοίκηση, αντί να συμμορφωθεί προς την απόφαση αυτή, προέβη σε μια νέα απαλλοτρίωση του επίδικου οικοπέδου.

44. Όσον αφορά το πρώτο σκέλος της αιτίας, το Δικαστήριο σημειώνει ότι κατά την επίδικη περίοδο οι ενδιαφερόμενοι πράγματι βρέθηκαν σε αδυναμία να εκμεταλλευτούν το αγαθό τους και και έφεραν ένα ουσιαστικό βάρος. Εντούτοις, το Δικαστήριο θεωρεί ότι αυτοί θα έπρεπε να είχαν πρώτα προσφύγει στα Διοικητικά Δικαστήρια με αγωγή για αποζημίωση με βάση τα άρθρα 105 και 106 του ΕισΝΑΚ. Πράγματι, η εθνική νομολογία δέχεται ρητά ότι αν η Διοίκηση έχει δεσμεύσει ένα οικόπεδο πέρα από τον εύλογο χρόνο, ο κύριος που θίγεται μπορεί να ζητήσει αποζημίωση για την ζημία που έχει υποστεί. Κατά την εξέταση του αιτήματος αυτού, τα δικαστήρια προβαίνουν με πρωτοβουλία τους στον έλεγχο νομιμότητας της εν λόγω διοικητικής πράξης.

45. Όμως, στην προκειμένη περίπτωση, οι ενδιαφερόμενοι αρκέστηκαν σε μια αίτηση ακυρώσεως της άρνησης της διοίκησης να άρει το βάρος που είχε επιβληθεί στην ιδιοκτησία τους. Άλλως, από την ίδια την φύση της η αίτηση ακύρωσης που ασκήθηκε δεν περιλάμβανε αίτημα αποζημίωσης και

No 1586

δεν μπορούσε να πετύχει παρά μόνο την ακύρωση της σχετικής διοικητικής πράξης, όπως έγινε άλλωστε στην προκειμένη περίπτωση. Έτσι, ακόμα κι αν η απόφαση υπ'αρ. 323/2007 του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά είχε εκτελεστεί μέσα στις πιο σύντομες προθεσμίες, το Δημόσιο δεν θα μπορούσε παρόλα αυτά να είχε αποκαταστήσει την ζημία που είχε προκαλέσει η μακρόχρονη δέσμευση της περιουσίας τους στους προσφεύγοντες, πολύ απλά επειδή δεν του υποβλήθηκε ποτέ κανένα τέτοιο αίτημα.

46. Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να προσάπτουν στις εθνικές αρχές ότι δεν τους αποζημίωσαν για το ότι στερήθηκαν την χρήση και την εκμετάλλευση της περιουσίας τους για μεγάλο χρονικό διάστημα, γιατί οι ίδιοι δεν τους έδωσαν την ευκαιρία να επανορθώσουν την κατάσταση για την οποία αυτή τη στιγμή παραπονούνται ενώπιον του Δικαστηρίου. (βλ.ιδίως *Κοσμίδης και λοιποί κατά Ελλάδα*, απόφ. Αρ.32141/04, 24 Οκτωβρίου 2006, *Κανελλόπουλος κατά Ελλάδα* (αποφ.), αρ. 11325/06, 10 Απριλίου 2007, *Παναγιώτης Γκίκας και Γιώργος Γκίκας κατά Ελλάδα*, προαναφερθείσα, § 46).

47. Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος της αιτίας, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι δεν θα μπορούσε να προδικάσει τη νομιμότητα της νέας διαδικασίας απαλλοτρίωσης, και θεωρεί ότι οι προσφεύγοντες πρέπει πρώτα να περιμένουν την έκβαση της διαδικασίας αυτής, στο τέλος της οποίας θα μπορούν ενδεχομένως να έχουν αποζημίωση απαλλοτρίωσης, πριν να παραπονεθούν ενώπιον του Δικαστηρίου για αδικαιολόγητη προσβολή του δικαιώματός τους στο σεβασμό της περιουσίας τους.

48. Σύμφωνα με όσα έχουν εκτεθεί ανωτέρω, το Δικαστήριο θεωρεί ότι οι προσφεύγοντες δεν έκαναν χρήση των ένδικων μέσων που θέτει στην διάθεσή τους το ελληνικό δίκαιο για να πετύχουν την αποκατάσταση της αιτίας τους σε εθνικό επίπεδο.

49. Συνάγεται ότι η αιτίαση αυτή θα πρέπει να απορριφθεί για μη εξάντληση των εθνικών ένδικων μέσων, κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 § 1 και 4 της Σύμβασης.

V. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

50. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

No 1586

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

51. Οι προσφεύγοντες διεκδικούν για την υλική τους ζημία το ποσό των 417.250 € για κάθε έτος δέσμευσης της ιδιοκτησίας τους από το 1987 έως σήμερα. Διεκδικούν επίσης το ποσό των 15.000 € ο καθένας για την ηθική ζημία που έχουν υποστεί.

52. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι αξιώσεις των προσφευγόντων για την υλική ζημία είναι υπερβολικές και αυθαίρετες και ότι δεν υπάρχει κανένας αιτιώδης σύνδεσμος ανάμεσα στις επικαλούμενες παραβιάσεις της Σύμβασης και την υλική ζημία την οποία υπέστησαν. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει επίσης ότι η διαπίστωση παραβίασης θα αποτελούσε από μόνη της επαρκή δίκαιη ικανοποίηση για την ηθική βλάβη.

53. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι αφού οι προσφεύγοντες δεν διεκδίκησαν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων τα σχετικά ποσά για την υλική ζημία, δεν μπορούν να τα διεκδικούν για πρώτη φορά ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου (βλ. στην ίδια κατεύθυνση, την προαναφερθείσα απόφαση *Κανελλόπουλος κατά Ελλάδας* § 37). Θα πρέπει λοιπόν να απορριφθεί το αίτημα αυτό. Αντίθετα, το Δικαστήριο δέχεται ότι οι προσφεύγοντες υπέστησαν ηθική βλάβη- ιδίως λόγω της απογοήτευσης που προκάλεσε η μη εκτέλεση της απόφασης του Διοικητικού Πρωτοδικείου και λόγω της απουσίας στο εθνικό δίκαιο μιας αποτελεσματικής προσφυγής για να προβάλουν τα δικαιώματά τους- τα οποία δεν επανορθώνονται επαρκώς από την διαπίστωση της παραβίασης. Αποφαινόμενο με δικαιοσύνη, όπως το θέλει το άρθρο 41 της Σύμβασης, το Δικαστήριο επιδικάζει συνολικά στους προσφεύγοντες το ποσό των 40.000 € για το λόγο αυτό, συν κάθε άλλο ποσό που μπορεί να οφείλεται για φόρους επί του εν λόγω ποσού.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

54. Οι προσφεύγοντες ζητούν επίσης το ποσό των 1.740 € για έξοδα και δικαστική δαπάνη ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, ποσό το οποίο αναλύουν κατά τον ακόλουθο τρόπο : i) 1.000 € για την ακροαματική διαδικασία ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας το 2003 ii) 540 € για την ακροαματική διαδικασία ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου

No 1586

Αθηνών το 2005 iii) 200 € για «κοινοποιήσεις εξωδίκων-προσκλήσεων-διαμαρτυριών στο Δήμο Μοσχάτου». Οι προσφεύγοντες προσκομίζουν δικαιολογητικά προκειμένου να στηρίξουν τις υπό i) και ii) ανωτέρω δαπάνες, αλλά όχι για τις δαπάνες που αναφέρονται υπό iii). Ζητούν επίσης το ποσό των 3.000 € για τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη ενώπιον του Δικαστηρίου. Δεν προσκομίζουν τιμολόγιο ως προς αυτό, αλλά μόνο ένα σημείωμα υπογραμμένο από την Δικηγόρο τους, με το οποίο η τελευταία δηλώνει ότι η αμοιβή της αντιστοιχεί στο ποσό αυτό.

55. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος ανάμεσα στα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκαν οι προσφεύγοντες ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και τις επικαλούμενες παραβάσεις της Σύμβασης. Καλεί λοιπόν την Κυβέρνηση να απορρίψει το αίτημα αυτό. Όσον αφορά τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι είναι υπερβολικά και θεωρεί ότι το ποσό που θα επιδικαστεί για το λόγο αυτό δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 1.000 €.

56. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η επιδίκαση των εξόδων και των δικαστικών δαπανών με βάση το άρθρο 41 προϋποθέτει ότι αυτά είναι πραγματικά, αναγκαία και το ύψος τους εύλογο (*Ιατρίδης κατά Ελλάδας, [GC], αρ. 31107/96 § 54, ΕΔΔΑ 2000-XI*).

57. Στην υπό κρίση υπόθεση, λαμβανομένων υπόψη των δικαιολογητικών που έχει στην διάθεσή του, το Δικαστήριο κρίνει εύλογο να επιδικάσει για το λόγο αυτό συνολικά στους προσφεύγοντες το ποσό των 2.000 €, συν οποιοδήποτε ποσό μπορεί να οφείλεται ως φόρος, για τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

58. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας επί του επιτοκίου της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

No 1586

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* τη προσφυγή παραδεκτή όσον αφορά τις αιτιάσεις σχετικά με την πρόσβαση σε δικαστήριο και το δικαίωμα σε πραγματική προσφυγή και απαράδεκτη για τα περαιτέρω
2. *Κρίνει* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης
3. *Κρίνει* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης
4. *Κρίνει* ότι
 - α) το καθ' ου η προσφυγή Κράτος πρέπει να καταβάλει συνολικά στους προσφεύγοντες, μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα που η απόφαση θα γίνει οριστική σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης, το ποσό των 40.000 € (σαράντα χιλιάδων ευρώ) για ηθική βλάβη και το ποσό των 2.000 € για έξοδα και δικαστική δαπάνη, συν οποιοδήποτε ποσό μπορεί να οφείλεται από τους προσφεύγοντες ως φόρος
 - β) ότι από την εκπνοή της εν λόγω προθεσμίας και μέχρι την καταβολή, τα ποσά αυτά θα προσαυξάνονται με απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.
- 5) *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης για τα περαιτέρω.

Συντάχθηκε στην γαλλική και κοινοποιήθηκε γραπτώς στις 18 Φεβρουαρίου 2010, σύμφωνα με το άρθρο 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

Soren Nielsen
Γραμματέας

Nina Vajic
Πρόεδρος

(υπογραφές)

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο
Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα